

ÜENÜ 12. ringkonna

X NOORTEPÄEV

7. juulil 1940. a. Kiltsis

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

6 239 83462

ÜHISTEGELIK KINDLUSTUSSELTS

„TALU“

Juhatus ja peakontor:

Tallinn, Väike-Karja 7.

Telef 459-07, 459-09 ja 484-38.

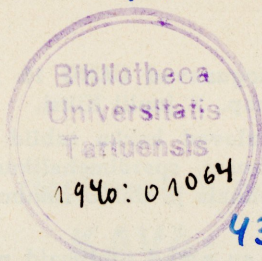
**Toimetab: tule-, elu-, murdvarguste-, kodu-
loomade-, rahe- ja klaasikind-
lustusi.**

Esindajad igas vallas ja linnas.

Lubjatööstus

Kadak

RAKKES, KÖNETRAAT 2

Tervituseks!

Ajavaim lehvitat oma fiibu kord nii tasa, et nende vuhinat on vaevalt kuulda, kord aga jälle nii tugevasti ja võimsalt, et selle läbi kõikuma lüüakse terve maailmakord.

Ka meie elame praegu üle erakordseid aegu täis sügavaid ja järske murranguid. Elu ise on alati murdnud sisse kõigesse sellesse, mis seisab, sest seismine on surm.

Noorus on alati julgesti ja püstipäi sammunud läbi elust! Ehtsad ideaalid, ilus ja parem tulevik on olnud kõikide tublide poiste ja tüdrukute ilusaks püüdeks nooruses.

Noorustuli, vaimustus ja teotahe on alati loonud suuri väärtusi.

Uus, waba ja vaimne ühiskond, õnnelikum, rahuküllasem ja päikesepaistelise elu, mille rajamiseks on rakendatud kogu loov ja töötav ühiskond, kus kõik kultuursed ja majanduslikud hüved on kättesaadavad igale — see on suur, püha ja õilis idee, mille eest tuleb võidelda — ja võita!

Uut sõna, uut sammu on alati kardetud kõige rohkem, see on olnud argus, millest tuleb üle saada.

Elu tuleb rikastada uute põhiväärtustega, uute tõdedega!

Tuleb võita võitu, vaimses mõttes võita, maailma ja elu sammu võrra edasi viia! Nii iga inimene, kui ta tahab midagi saavutada omas elus, ei tohi kõrvale tõrjuda ega maha matta oma vaimuandeid, oma tahtejõudu ja aateid, vaid tema peab ühes edasi püüdma kogu loodusega, tema kui looduse kroon ei tohi jääda maha loomast ega taimest. Edu nimel — edasi!

Kümnendat korda kogunevad ÜENÜ 12. ringkonna noored oma ühisele pidupäevale pühap., 7. juulil Kiltsi.

Kümnendat korda tulevad kokku tublid ja üllad spordinaised, -noored ja -mehed, et ausas, spordimehelikus võistluses anda oma parimat, auks oma osakonnale ja ÜENÜ liikumisele ning kasuks ühis-konnale!

ÜENÜ 12. ringkond on olnud tublimaid meie ÜENÜ peres, olles võistluses enda hää nime ja ümbruskonna kultuurse arengu eest saavutanud fähelepandavaid tulemusi.

Kirjandus, sport, laul, mäng, rahvatants, võimlemine ja kõik teised noorsoo- ning vabaharidustöölalad on leidnud virka viljelemist ÜENÜ 12. ringkonnas.

Olgu tänane päev, mil võite pühitseda kümnendat koostöö juubelit, kuigi üksikud osakonnad teist on ületanud juba kahekümnenda aasta läve, üheks ilusaks pidulikuks etapiks Teie igapäevsete tööde ja askelduste seas!

Suur ja sügav armastus, mis Teid hoidnud koos senini, kestku edasi edaspidi ja olgu Teie tulevaste ühiste kokkutulemistele ning pidupäevade kindlustajaks!

Argu kohutagu Teid sageli esilekerkivad takistused ja pahatahtlik suhtumine, sest teadke, et olles väljas hää ja ilusa eest, olete kõrgemal igast halvustavast ja väiklasest ning kadetsevast keelepeksust.

Suurimad kaaslaste arvustajad on alati ainult isiklike madalate huvide ja auahnuse teenistuses, sest nad on unustanud, et peab armastama oma ligimest ja kaasa aitama temale raskeil silmapilgel!

Teadke aga ka, et iga objektiivne ja asjalik arvustus on Teile parimaks toetuseks ja kaasa-aitajaks tehtud vigade parandamiseks! Ka teotsemisviiside ning -vahendite ning eriarvamuste otstarbeks on parim ja õigeim lahendus.

Vigu ju siiski juhtub, sest kus midagi tehakse, sääl tuleb ette eksimusi, mis aga olgu tulevikus edu kindlustajaiks!

Teie ülesandeks olgu otsida ja leida igast inimesest parim, kõik hää, mis temas on, seda edasi arendada ja seda ka väärilt hinnata, sest igas inimeses peitub midagi hääd — vaja on seda osata leida!

Soe süda, head soovid ja julge teotsemine — need olgu aluseks, mille najal sammuge vastu tulevikule!

Tehkem Teist igauks kõik selleks, et Kiltsi noored küpseina ja ettevalmistatuina võiksid väärivate kaaslastena koos teiste Eesti ja kogu maailma noortega seista valvel õnnelikuma tuleviku, parema ja ilusama homse eest!

Riho Umelas,
ÜENÜKO peasekretär-propagandajuht.

ÜENÜ 12. ringkonna X noortepäeva

KAVA:

1. kell 11.00 — Rahvatantsijate ja naisvõimlejate eelproovid spordiväljakul.
2. kell 14.00 — Tegelaste kogunemine rongkäiguks ühiskaupluse esisele.
3. kell 14.00 — Rongkäik Kiltsi spordiväljakule.
4. kell 14.45 — Avasõna üldkorraldajalt R. Umelas'elt. Hümn.
Sportlaste vandetöötus. — Töötuse annab Kiltsi ÜENÜ sportlane Endel Pentjärv. Tegelaste defilee.
5. kell 15.10 — ÜENÜ 12. ringkonna X kergejõustikuvõistlused aladel:
60 m, kaugus, kõrgus, kuul — naistele; 60 m, 1000 m, kaugus, kõrgus, kuul — noortele ja 100 m, 800 m, 3000 m, 4×100 m, kaugus, kõrgus, teivas, kuul, ketas, oda — meestele.
6. kell 17.45 — Rahvatantsijate ühisesinemine:
Viru valts, Jooksu polka, Väandra polka, Kalamies, Kii-gadi-kaagadi, Randlane.
Naisvõimlejate ühisesinemine:
ÜENÜ noorsoopidustuste kava.
7. kell 19.00 — Rahvapidu spordiväljakul:
 - a) Sportlaste austamine:
Auhindade ja diplomide väljaandmine.
 - b) Inimsoo kevade poole A. Rannit.
Esitab R. Umelas.
 - c) Viiulisoolosid — Lehte Pukk'ilt.
 - d) Rahvatantse: Oige ja vasemba, Jämaja labajalg,
Kingsepa polka, Targa rehealune.
Esitab ÜENÜ Kiltsi os. rahvatantsurühm.
 - e) Tants.
Tantsuks mängib akordeonil H. Hein.

ÜENÜ 12. ringkonna kergejõustikuvõistluste rekordid.

Naistealadel: 60 m — Ada Tavel (Kiltsi) — 8,5 (1939)

kaugus — Laine Saage (Avispea) — 4.25 (1939)

kõrgus — Soja Päev (Kiltsi) — 1.27 (1938)

kuul — Hilda Videvik (Porkuni) — 10.00 (1936)

Noortealadel: 60 m — K. Orre (Simuna) — 7,2 (1938)

1000 m — J. Klaas (Kiltsi) — 3.02,4 (1938)

kaugus — K. Orre (Simuna) — 6.00 (1938)

kõrgus — E. Pentjärv (Kiltsi) — 1.65 (1939)

kuul — E. Kalvistu (Simuna) — 13.31,5 (1939)

Meestealadel: 100 m — H. Raimet (Simuna) 11,4 (1936)

800 m — E. Raid (Simuna) — 2.07,8 (1938)

3000 m — A. Steinberg (Simuna) 9.19,0 (1933)

kaugus — E. Hindrekus — (Rakke) — 6.48 (1935)

kõrgus — G. Päev (Kiltsi) — 1.72 (1939)

teivas — V. Allik (Simuna) — 3.21 (1937)

kuul — L. Kümnik (Simuna) — 12.92 (1939)

ketas — O. Erimaa — (Vägeva) — 36.96 (1938)

oda — U. Soobik (Kiltsi) — 55.25 (1939)

Kiltsi sportlasi

tervitab ja soovib õnne ja edu tulevikuks

O. Lindpärg

V.-Maarjas.

Teie ühise pidupäeva puhul soovin, et Teie senise püsivuse, energia ja hooga jätkaksite oma ülesehitavat tööd kodumaa kasuks. Olgu tulevik, mis seisab eriti noorte õlgadel, valgusrikas, õilis ja ilus!

O. KÖSTER.

Ü. E. N. Ü. 12 ringkonna X noortepäeva puhul Vao valla valitsus tervitab noori ja soovib neile edaspidiseks tegutsemiseks raugemata töötahet.

VAO VALLAVALITSUS.

Olen huviga jälginud Teie ringkonna pinevaid ja tagajärjerikkaid võistlusi.

Soovin edaspidiseks head võistlusindu ja visadust senise edu jätkamiseks tulevikus!

J. NURMIK.

ÜENÜ 12. ringkonda kuuluvad:

ÜENÜ Avispea, Hirla, Kiltsi, Kärü, Laekvere, Raeküla, Rakke, Simuna, Tammiku, Vao, Vassivere, Venevere ja Vägeva osakonnad.

ÜENÜ 12. ringk. kergejõustiku-võistluste võistlustoimkond:

Peakorraldaja: Riho Umelas
Jooksukorraldaja: E. Luhamaa
Hüppekorraldaja: J. Kuriks
Viskekorraldaja: J. Voodla
Sekretär: A. Vainjärv

Kohtunikekogu:

Peakohtunik: Jüri Nurmik
Lähetaja: R. Umelas
Ajamärkijad: Ed. Ratassepp, E. Luhamaa, H. Nirgi, E. Raime, A. Ohakas, J. Pentjärv.
Hüppekohtunikud: J. Kuriks, J. Pentjärv, O. Harmuth
Viskekohtunikud: J. Voodla, A. Ohakas, K. Lang.

ÜENU Kiltsi osakonna tegevusest 1919—1940.

ÜENU Kiltsi osakonna asutamislugu kuulub sõja õhkkonda, mil suurem hulk paremaid isamaa-poegi viibisid lahingväljal, siis aitasid panna algpõhja ülesehitavale tööle nii majanduslikul kui ka kultuurisel alal kodudes viibivad isamaa-tütred. Nii oli lugu ka Kiltis ning energilisemad naisnoored neiu Heleene Ausendorf'iga (praegu pr. Paevere) eesotsas kogunesid vahetevahel mõtete vahetamiseks kokku, mille tulemusena kutsutakse kokku 8. nov. 1919. a. Kiltis-Nõmme koolimajja ÜENU Kiltsi osakonna asutamiskoosolek, kus valitakse ka 6-liikmeline ajutine juhatus n. H. Ausendorf'iga eesotsas.

Teisteks juhatusliikmeteks olid neiud E. Karuks, M. Jaanus, V. Martinson, M. Tiisfeldt ja hr. P. Martinson.

Tegevus algas hoogsalt vabadussõja õhkkonnas. Oldi sattunud õigesse tegevushoogu. Loodi eneseharijate ring, korraldati kursusi ja loenguid, asutati oma raamatukogu, kujundati sega- ja naiskoorid, näiteseltskond ning teotseti ka spordiga. Sagedased osakonna teeõhtud olid osavõturikkad ja elavad ning peakoosolekuistki oli osavõtt tavaliselt 90%-line. Külastati ka sagedasti naaberosakondi (Ramma, Raigu — nüüd juba likvideerunud).

Eriti palju saadi värsket tuuleõhku ÜENU Tallinna osakonnalt, kus tihedamini kõneldi omakultuurist ja mille kaudu meilgi hakkas levima lugupidamine rahvariidest ja rahvatantsudest. Imestama peab, kust Tallinna noored — õieti linlased — seda õiget maavaimu said.

Mõne aastase tegevuse järele tuli seisak. Pealerühkiva sõjajärgse noorusega nagu ei leitud enam endist ühist keelt. Kuid kolme-nelja-aastase seisaku järele algab 1929. a. pidev ja hoogus tegevus jälle uuesti. Algatajateks on esinaine dr. Alide Krahe, Riho Umelas, Ed. Peeberg ja prl.-d Vilhelmine Kilkson (praegu pr. Kaurit) ning H. Ilves †.

Märgime selle tegevuse üksikute väljapaistvate etappidena ajakirja „Meie Mõtted“ väljaandmist, jüriöö mälestamise rahvakoosolekut Ebavere mäel, lipu õnnistamise aktust, kõnekoosolekute seeriat „Kiltsi rahvaülikooli“ nime all jne.

Edasi on elav ning pingerikas tegevus jatkunud tänaseni. Töö korraldamiseks ja õnnestumiseks on eriti kaasa aidanud 15. dets. 1936. sõlmifud kokkulepe Kiltsi Haridusseltsiga, mille põhjal teotsemine noorsoo- ja vabaharidustöö aladel Kiltsi ümbruskonnas jäi ÜENU

hoolde, kuna Haridusseltsi peamiseks ülesandeks jäi avaliku raamatukogu ülalpidamine. On korraldatud kursusi, kõnekoosolekute seeriaid, aktusi, noortepäevi, võistlusi jt. üritusi. Osakonna keelpilliorkester, laulukoor, näitlejad, rahvatantsijad, võimlejad on saanud ümbruskonna esinemistel kiitvaid arvustusi. Tähelepanuvaid saavutusi on osakonnal viimastel aastatel spordi alal. Eriti kõrge on kergejõustiklaste tase, kes 1939. a. Viru meistervõistlusil Kohtla-Järvel 70 punktiga Kiviõli Spordiklubi ja ÜENÜ Simuna osakonna ees tulid esikohale. On võetud osa suve jooksul 12. teiste orgide poolt korraldatud võistlusest ning osakonna naissportlased Ada Tavel (60 m jooks 8,7 sek.) ja Õie Traks (oda 21.51) püstitasid uued ÜENÜ maaosakondade rekordid. Kergejõustiku kõrval on viljeldud ka käsipalli, jalgpalli, ujumist, rattasõitu, suusatamist jne.

Läinud suvel korraldas osakond 20-a. tegevuse tähistamiseks Kiltsis suuremad noorsoopidustused ümbruskonna osakondade laulukooride, sportlaste, rahvatantsijate ja naisvõimlejate kaasabil, millised rikkaliku kavaga ja arvuka külaliste hulgaga õnnestusid hästi, üksi tervitajaid oli üle 40.

Praegu liigub tegevus edasi hoogsalt. On väljavaateid ruumide küsimuse lahendamiseks. Osakonnale anti k. a. kevadel Põllutöömisteeriumi poolt 2,55 ha maad spordiväljaku ja põllumajanduslike ülesannete jaoks.

Osakonna juhatusse kuuluvad praegu: R. Korjas, esimees, Al. Traks, abiesimees, R. Umelas, peasekretär-propagandajuht, H. Kask, sekretär, L. Oja, abisekretär, H. Karjus, laekahoidja ja V. Randoja, varahoidja.

Tegevusharude juhtideks on: spordiharus — R. Umelas, muusikaharus — Al. Traks, kirjandusharus — R. Umelas, näiteharus — Al. Traks, naisharus — S. Rimmelgas ja koduuurimisharus — A. Arumaa.

Osakonna juures teotsevad veel: laulukoor Al. Traks'i juhatusel, rahvatantsurühm V. Randoja juh., naisvõimlemisrühm J. Vain'i juh., Kiltsi Maanoortering A. Vainjärv'e juhatusel j. t.

Kuigi tänavu on kustutatud liikmete nimekirjast 113 liiget, on osakond oma 165 liikmega momendil suurim ja vanim ÜENÜ maaosakond.

Oma senise eluea kestes on osakond elanud üle mitmeid tõusu ja mõõna aegjärke, teotseades nähtavate ja tunnustustväärivate tulemustega oma ümbruskonna kultuurse ilme tõstmisel.

Jatkugu julgust, tahet ja õnne edaspidi veelgi edukamalt teotseda üldiseks hüvanguks! Olgu aeg selleks alati kaasa aitajaks!

R. U.

ÜENÜ 12. ringk. X noortepäeva puhul tervitavad noori ja soovivad õnne, edu ja jõudu tulevikuks!

Kiltsi raudteejaama einelaud

Pidaja: MARIE HANSON.

PAGARIÄRI JA -KAUPLUS

Voldemar Rükken

KILTSIS, LIIDURI T. 6, KÖNETRAAT 28

PAGARIÄRI JA -KAUPLUS

Valter Joost

KILTSIS, PIKK T. 2, KÖNETRAAT 18

SEPATÖÖKODA

August Pärnits

KILTSIS

Joh. Sakjas

KILTSI, KÖNETRAAT 14

Kiltsi Turbaühing

POTSEPPMEISTER

GUSTAV KANGUR

KILTSIS, OMAS MAJAS, KÕNETR. 13

KOLONIAAL- JA SEGAKAUPUS

JOH. LAURAND

V.-MAARJAS, PIKK T. 31.

**ÜHISTRÜKIKODA
RAKVERES**

LAI TÄN. 12

TELEF. 135

Kiltsi Sae- ja Jahuveski A/S.

VALMISKLEIDID SUURES VALIKUS.

Tellimiste täitmine.
Töö headus üldiselt tunnustatud.

Salme Toos, V.-MAARJAS,
Jänese majas.

**Riide ja pudukauba eriäri
ja rõivaõmblus-töökoda**

F-ma A. Jürisson
Väike-Maarjas.

Ed. Läänemets

V.-Maarjas, kõnetraat 19

Majanduskauplus ja õllesuurpõõstus.

Karastavate jookide tehas

„SAMPO“

Tapal, Kesk t. 7

Tarvitajaskonna teenimiseks on

ALATI VALMIS

**Väike-Maarja
Tarvitajateühisus**

Kauplused:

**VÄIKE-MAARJAS, KILTSIS, AVISPEAL,
NADALAMAS JA PIKEVERES.**

Maalermeister

Riho Vare

Kiltsi, Liiduri t. 20.

Omnibuste, autode, jalgrataste, saanide,
vedruvankrite ja igasuguste mööblite
lakeerimine.

Kehra-papp-, sise- ja välismaalritööd.

Imitatsioon-põrandate värvimine.

Ex bibl. univ. Tart.

Rohket tulu

kanamunadest kindlustab oma piirkonnas

VÄIKE-MAARJA MUNAÜHISUS

Adress: V.-Maarja, Turu t. 3. Kõnetr. 62.

Soodsalt müügil kõik
kanapidamistarbed.

Rauatööstus

H. INGLIST

Väike-Maarja, Saltsi,

kõnetraat 49.

*Õnne, jõudu, edu
noortele!*

Vao Vallavalitsus

Väike-Maarja Ühispank

Väike-Maarja Piimaühing

Vao Valla Ühistegelik

Kindlustuskassa

**SAKU JA
A. LE COQ'I
õlleladu**

**Karastavate
jookide tööstus**

Rakveres, Pikk tn. 24

Kõnetraat 2-86

Käesoleva kava on koostanud Riho Umelas.
Väljaandja ÜENÜ Kilti osakond.

„Ühistrükikoda Rakveres“